

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2016)0505

Slučajevi tibetanske budističke akademije Larung Gar i Ilhama Tohtija

Rezolucija Europskog parlamenta od 15. prosinca 2016. o slučajevima tibetanske budističke akademije Larung Gar i Ilhama Tohtija (2016/3026(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Tibetu, posebno rezolucije od 25. studenog 2010. o Tibetu: planovi za uvođenje kineskog kao glavnog jezika obrazovanja¹, od 27. listopada 2011. o Tibetu, s posebnim naglaskom na samožrtvovanje redovnica i redovnika², te od 14. lipnja 2012. o stanju ljudskih prava u Tibetu³,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije, od 26. studenog 2009. o Kini, pravima manjina i izvršavanju smrtne kazne⁴, te od 10. ožujka 2011. o stanju i kulturnoj baštini u Kashgaru (Ujgurska Autonomna Regija Xinjiang, Kina)⁵,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. prosinca 2015. o odnosima EU-a i Kine⁶,
- uzimajući u obzir devet krugova pregovora između visokopozicioniranih predstavnika kineske vlade i predstavnika Dalaj Lame koji su održani od 2002. do 2010. godine, uzimajući u obzir kinesku bijelu knjigu o Tibetu naslovljenu „Razvojni put Tibeta vođen je neraskidivim povijesnim tokom”, koju je Ured za informiranje kineskog Državnog vijeća objavio 15. travnja 2015., uzimajući u obzir memorandum iz 2008. te bilješku o istinskoj autonomiji iz 2009., koje su izložili predstavnici 14. Dalaj Lame,
- uzimajući u obzir članak 36. Ustava Narodne Republike Kine, kojim se svim građanima jamči pravo na slobodu vjeroispovijedi, te članak 4. kojim se potvrđuju prava „manjinskih narodnosti”,
- uzimajući u obzir primjedbe predsjednika Europskog vijeća Donalda Tuska od 29. lipnja 2015. sa zajedničke konferencije za tisak s kineskim premijerom Lijem Keqiangom nakon 17. sastanka na vrhu EU-a i Kine u kojima je on izrazio „zabrinutost

¹ SL C 99 E, 3.4.2012., str. 118.

² SL C 131 E, 8.5.2013., str. 121.

³ SL C 332 E, 15.11.2013., str. 69.

⁴ SL C 285 E, 21.10.2010., str. 80.

⁵ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 185.

⁶ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0458.

EU-a u vezi sa slobodom izražavanja i udruživanja u Kini, pa i sa situacijom pripadnika manjina kao što su Tibetanci i Ujguri” te „potaknuo Kinu da obnovi smislen dijalog s predstavnicima Dalaj Lame”,

- uzimajući u obzir „Šesti radni forum o Tibetu” koji je organizirao Centralni komitet Komunističke partije Kine (KPK) i koji je održan u kolovozu 2015. godine,
 - uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika ESVD-a od 23. rujna 2014. kojom se osuđuje smrtna kazna izrečena ujgurskom profesoru ekonomije Ilhamu Tohtiju i poziva na njegovo trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu,
 - uzimajući u obzir dijalog EU-a i Kine o ljudskim pravima započet 1995. i njegov 34. krug održan 30. studenoga i 1. prosinca 2015. u Pekingu,
 - uzimajući u obzir činjenicu da je Ilhamu Tohtiju 11. listopada 2016. dodijeljena nagrada Martin Ennals za obranu ljudskih prava, a da je u rujnu 2016. bio nominiran za nagradu Saharov za slobodu mišljenja,
 - uzimajući u obzir strateško partnerstvo EU-a i Kine pokrenuto 2003. godine i zajedničku komunikaciju Europske komisije i ESVD-a Europskom parlamentu i Vijeću pod naslovom „Elementi nove strategije EU-a za Kinu” od 22. lipnja 2016.,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima od 16. prosinca 1966. godine,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. godine,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da bi promicanje i zaštita ljudskih prava, demokracije i vladavine prava trebali i dalje biti u središtu dugotrajnog partnerstva EU-a i Kine, u skladu s obvezom EU-a da štiti te vrijednosti u svojem vanjskom djelovanju te u skladu s izraženim interesom Kine da se tih vrijednosti pridržava u vlastitom razvoju i međunarodnoj suradnji;
- B. budući da je kineska vlada u svojim razvojnim ciljevima navela da želi imati veću ulogu u rješavanju globalnih izazova kao što su međunarodni mir i sigurnost te klimatske promjene, kao i veći utjecaj i u političkom i u ekonomskom globalnom upravljanju, te da se ona obvezala na jačanje vladavine prava;
- C. budući da su na 17. sastanku na vrhu između EU-a i Kine, održanom 29. lipnja 2015., bilateralni odnosi podignuti na novu razinu i budući da se u svojem strateškom okviru za ljudska prava i demokraciju EU obvezuje da će ljudska prava postaviti u središte svojih odnosa sa svim trećim zemljama, uključujući strateške partnere; budući da je na 18. sastanku na vrhu između EU-a i Kine, održanom 12. i 13. srpnja 2016., zaključeno da će se do konca 2016. godine održati još jedan krug dijaloga o ljudskim pravima između EU-a i Kine;
- D. budući da je proteklih desetljeća Kina ostvarila napredak u ostvarivanju ekonomskih i socijalnih prava, što odražava njezine najavljene prioritete o pravima ljudi na sredstva za život i razvoj, ali da su njezina ostvarenja u području političkih i građanskih prava te promicanja ljudskih prava ograničena;

- E. budući da je na 34. dijalogu EU-a i Kine o ljudskim pravima održanom u Pekingu 2. prosinca 2015. Europska unija izrazila zabrinutost u vezi s poštovanjem prava pripadnika manjina, posebno u Tibetu i Xinjangu, te u vezi s poštovanjem slobode vjeroispovijedi ili uvjerenja; budući da se o slučaju Ilhama Tohtija raspravljalo na 34. dijalogu EU-a i Kine o ljudskim pravima;
 - F. budući da je Larung Gar, najveći tibetanski budistički centar na svijetu, osnovan 1980. godine, ustanova koja je trenutačno izložena rušenju golemih razmjera koje provodi kineska vlada s ciljem da se akademija prepolovi deložacijom oko 4 600 stanara i uništavanjem oko 1 500 stambenih objekata; budući da su po riječima kineskih vlasti ta rušenja nužna radi „korekcije i rektifikacije”;
 - G. budući da se deložirane osobe prisiljavaju na upis na vježbe „domovinskog odgoja”; budući da su tri redovnice u akademiji počinile samoubojstvo kao protest zbog rušenja golemih razmjera u Larung Garu;
 - H. budući da se, prema navodima, od 2009. zapalio izuzetno velik broj Tibetanaca, uglavnom redovnika i redovnica, protestirajući tako protiv restriktivnih kineskih mjera u Tibetu, tražeći povratak Dalaj Lame i pozivajući na pravo na vjersku slobodu u prefekturi okruga Aba/Ngaba u pokrajini Sečuan i u drugim dijelovima Tibetske visoravni;
 - I. budući da su izaslanici Njegove Svetosti Dalaj Lame stupili u kontakt s vladom Narodne Republike Kine kako bi se pronašlo rješenje za situaciju u Tibetu koje bi bilo od zajedničke koristi; budući da u proteklih nekoliko godina nije učinjen nikakav napredak u rješavanju tibetanske krize jer je zadnji krug pregovora održan 2010. godine, a pregovori su trenutačno zamrznuti;
 - J. budući da je ujgurski profesor ekonomije Ilham Tohti 23. rujna 2014. osuđen na doživotni zatvor zbog optužbe za navodni separatizam, a nakon što je već uhićen u siječnju iste godine; budući da je sedam njegovih bivših studenata također pritvoreno i osuđeno na zatvorske kazne u trajanju od tri do osam godina za navodnu suradnju s Ilhamom Tohtijem;
 - K. budući da postoje navodi o tome da nije poštovano njegovo pravo na pravično suđenje, posebno u vezi s pravom na adekvatnu obranu;
 - L. budući da je u regiji Xinjiang, u kojoj se uglavnom nalazi muslimanska etnička manjina Ujgura, opetovano dolazilo do izbijanja etničkih nemira i nasilja; budući da je Ilham Tohti uvijek bio protivnik separatizma i nasilja te je težio pomirenju na temelju poštovanja ujgurske kulture;
1. apelira na kineske vlasti da zaustave rušenje Larung Gara i deložaciju njegovih stanara te da na taj način poštuju slobodu vjeroispovijedi u skladu sa svojim međunarodnim obvezama u području ljudskih prava;
 2. poziva kineske vlasti da pokrenu dijalog i da u suradnji s lokalnom zajednicom i njezinim vjerskim vođama konstruktivno pristupe događajima u Larung Garu te da riješe problem u pogledu prenapučenih vjerskih ustanova dopuštanjem Tibetancima da uspostave više ustanova i izgrade dodatne objekte; poziva na primjerenu naknadu Tibetancima koji su deložirani tijekom rušenja u Larung Garu i njihovo ponovno

zbrinjavanje u mjestu po vlastitu izboru kako bi mogli nastaviti s vjerskim aktivnostima;

3. žali zbog kažnjavanja deset Tibetanaca pred drugostupanjskim narodnim sudom u Barkamu na kaznu zatvora u trajanju od 5 do 14 godina zbog sudjelovanja u proslavi 80. rođendana Njegove Svetosti Dalaj Lame u prefekturi okruga Ngabi;
4. duboko je zabrinut zbog pogoršanja stanja ljudskih prava u Tibetu, što je dovelo do većeg broja slučajeva samožrtvovanja; kritizira povećanje demonstracije vojne sile na Tibetskoj visoravni, što će samo dovesti do eskalacije napetosti u regiji; osuđuje povećanu upotrebu nadzornih sustava u tibetskim privatnim kućanstvima;
5. zabrinut je zbog sve represivnijeg režima s kojim se suočavaju različite manjine, posebno Tibetanci i Ujguri, s obzirom na to da se dodatno ograničavaju ustavna jamstva njihova prava na slobodu kulturnog izričaja i vjerskog uvjerenja, slobodu govora i izražavanja, mirno okupljanje i udruživanje, čime se dovodi u pitanje izražena predanost Kine vladavini prava i poštovanju međunarodnih obveza; traži da vlasti poštuju te temeljne slobode;
6. zabrinut je zbog usvajanja paketa zakona o sigurnosti i njegova utjecaja na manjine u Kini, posebno zakona o borbi protiv terorizma, koji bi mogao dovesti do kažnjavanja mirnog izražavanja tibetske kulture i vjere, te zakona o upravljanju međunarodnim nevladinim organizacijama koji će stupiti na snagu 1. siječnja 2017. i kojim će se skupine koje promiču ljudska prava staviti pod izravnu kontrolu vlade, s obzirom na to da to predstavlja striktnu provedbu pristupa „odozgo prema dolje” umjesto da se potiče partnerstvo između lokalne i središnje vlasti te civilnog društva;
7. apelira na kinesku vladu da izmijeni odredbe u paketu zakona o sigurnosti kojima se sužava prostor organizacijama civilnog društva i uvodi stroža kontrola vjerskih praksi od strane vlasti; poziva kinesku vladu da omogući i zajamči pravedno i sigurno okruženje svim nevladinim organizacijama i borcima za ljudska prava kako bi oni mogli slobodno djelovati u zemlji, što bi u velikoj mjeri upotpunilo državno pružanje usluga socijalne skrbi pristupom „odozdo prema gore” i doprinijelo unapređenju socijalnih i ekonomskih, političkih te civilnih prava;
8. poziva kinesku vladu da nastavi dijalog s tibetskim predstavnicima koji je Kina zaustavila 2010. kako bi se pronašlo uključivo političko rješenje krize u Tibetu; poziva na poštovanje sloboda izražavanja, udruživanja i vjeroispovijedi tibetskoga naroda kao što je utvrđeno Ustavom; smatra da je poštovanje prava manjina ključan element demokracije i vladavine prava koji je neophodan za političku stabilnost;
9. oštro osuđuje zatvaranje Ilhama Tohtija koji služi doživotnu kaznu zbog optužbi o navodnom separatizmu; žali zbog toga što nije poštovano pravo na pravično suđenje te što optuženik nije imao pravo na adekvatnu obranu; apelira na kineske vlasti da poštuju pravilo o odobravanju jednog posjeta mjesečno za članove obitelji;
10. poziva na trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu Ilhama Tohtija i njegovih pristaša koji su pritvoreni u vezi s njegovim slučajem; nadalje poziva na to da se Ilhamu Tohtiju vrati učiteljska licenca i da mu se zajamči slobodno kretanje unutar i izvan Kine;
11. podsjeća na to da je važno za EU da pokreće pitanje kršenja ljudskih prava u Kini, a

posebno slučaj manjina u Tibetu i Xinjangu, prilikom svakog dijaloga o političkim i ljudskim pravima s kineskim vlastima, u skladu s opredjeljenjem EU-a da bude siguran, jasan i jedinstven u svom pristupu toj zemlji, uključujući u godišnjim dijalozima o ljudskim pravima; nadalje ističe da se Kina u okviru trenutnog procesa reforme i većeg globalnog angažmana uključila u međunarodni okvir za ljudska prava potpisavši niz međunarodnih sporazuma o ljudskim pravima te stoga poziva na nastavak dijaloga s Kinom kako bi se ostvarila data obećanja;

12. žali zbog činjenice što se 35. krug dijaloga EU-a i Kine o ljudskim pravima vjerojatno neće održati prije kraja 2016. kao što je dogovoreno; apelira na kinesku vladu da pristane na dijalog na visokoj razini u prvim tjednima 2017.;
13. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica te vladi i parlamentu Narodne Republike Kine.